

6.r - DELO NA DALJAVO PRI POUKU GUM – PETA NALOGA

Ajdovščina, 26. 5. 2020

Dragi učenci,

Tokrat bomo govorili o inštrumentih s tipkami.

Snov, ki vam jo bom podala, si boste prepisali v glasbeni zvezek in poslušali dane posnetke. Rešili boste tudi dve nalogi in ju poslali na moj elektronski račun:

petra.habjanic-gregorc@os-ajdovscina.si . Rok oddaje je do 5. 6. 2020.

PREPIS V GLASBENI ZVEZEK:

INŠTRUMENTI S TIPKAMI

- **klavir** (koncertni klavir, salonski klavir, pianino)
- **čembalo** (predhodnik klavirja)
- **orgle** (kraljica glasbi)
- **čelesta** (v mehanizmu ima namesto strun kovinske ploščice)
- **harmonika** (klavirska, kromatična in diatonična = domač izraz je »frajtonarica«)

KONCERTNI KLA VIR	SALONSKI KLA VIR	PIANINO
		
ČEMBALO	ORGLE	ČELESTA
		

KLAVIRSKA HAR.	KROMATIČNA HAR.	DIATONIČNA HAR.
		

INŠTRUMENTI S TIPKAMI	
<p>KORDOFONI: Zvočilo: struna</p> <p>čembalo – predhodnik klavirja klavir</p>	<p>AEROFONI Zvočilo: zrak</p> <p>orgle klavirska in gumbna harmonika</p> <p>ELEKTROFONI: Zvočilo: električni tok</p> <p>sintetizator zvoka električni klavir</p>

Skupina glasbil s tipkami je po sestavi zelo raznolika, skupna jim je le tehnika igranja s prsti na tipke.

Med inštrumenti s tipkami pripada prvo mesto v uporabnosti vsekakor klavirju.

Kljub temu, da zahteva klavirska igra dolgoleten študij, je zaradi najsplošnejše uporabnosti ne samo v šolah in koncertnih dvorana, ampak tudi v marsikaterem domu.

Oglej si posnetek na spodnji povezavi. Pomagal ti bo razumeti zgradbo **KLAVIRJA** in način nastanka zvoka: <https://www.youtube.com/watch?v=0VqTwnAuHws>

Zdaj veš, zakaj prištevamo klavir med kordofone.

Prisluhni Minutnemu valčku, ki ga je napisal eden najboljših klavirskih skladateljev vseh časov: Friederick Chopin <https://www.youtube.com/watch?v=X2JCxapd5hU>

Med kordofone prištevamo tudi **ČEMBALO** ali klavičembalo, kot se pravilno imenuje. Klavičembalo je predhodnik klavirja, ki se je razvil komaj v 18. stoletju.

<https://www.youtube.com/watch?v=lf4DiMD-vk8>

Največji glasbeni inštrument pa so **ORGLE**, imenovane »kraljica glasbil«. Najdemo jih v velikih koncertnih dvoranah in cerkvah.

Prisluhni posnetku, oglej si zgradbo orgel in odgovori na vprašanja.

<https://www.youtube.com/watch?v=YRSNP94atNw>

Kje najdemo največje koncertne orgle v Sloveniji?

Koliko imajo tipk?

Kaj so gumbi na vsaki strani orgel? Čemu služijo?

Na kaj igra z nogami?

Prisluhni še zvoku novejših orgel.

Fantom iz opere: <https://www.youtube.com/watch?v=ucDGNZHssUE>

Med inštrumente s tipkami spada tudi **HARMONIKA**. Prištevamo jo med aerofone, ker zveni zrak v mehu.

Ločimo tri vrste harmonik, prisluhni posnetkom.

Klavirsko harmoniko <https://www.youtube.com/watch?v=04p6k2XwlzA>

Kromatična harmonika: <https://www.youtube.com/watch?v=LTvSlnis6S8>

Diatonična harmonika (frajtonarica)

<https://www.youtube.com/watch?v=bciU4tlXfHo>

Prisluhni pesmi še enkrat in zraven zapoj:

<https://www.youtube.com/watch?v=0OTC0v0-OII>

Primerjaj vse tri harmonike, zapiši, kaj imajo skupnega in v čem se razlikujejo.

	podobnosti	razlike
Klavirska harmonika		
Kromatična harmonika		
Diatonična harmonika		

Bodite dobro,

učiteljica Petra Habjanič Gregorc